

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 17 d.
(OR. en)

15524/23

COH 87

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	2014–2020 m. programavimo laikotarpio užbaigimas = Pasikeitimas nuomonėmis

Lapkričio 30 d. įvyksiančiame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje, skirtame sanglaudos politikai, už sanglaudos politiką atsakingų ministrų prašoma, remiantis šio pranešimo priede pateiktu pirmininkaujančios valstybės narės dokumentu, aptarti priemonės, kurias būtų galima parengti siekiant užtikrinti kuo didesnę sanglaudos politikos fondų lėšų įsisavinimą atsižvelgiant į artėjantį 2014–2020 m. laikotarpio užbaigimą.

Informacinis dokumentas

sanglaudos politikai skirtam Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiui

„2014–2020 m. programavimo laikotarpio užbaigimas“

Šiuo metu vyksta galutinis 2014–2020 m. laikotarpio užbaigimo proceso etapas: 2023 m. gruodžio 31 d. yra galutinė išlaidų tinkamumo finansuoti diena, o 2024 m. birželio 30 d. – galutinė išlaidų patvirtinimo ir deklaravimo diena. Remiantis Europos Komisijos duomenimis, **2023 m. spalio 31 d. bendras įgyvendinimo lygis 27 ES valstybėse narėse siekė 84 %; jis apima tik valstybių narių jau deklaruotas išlaidas** (ne faktiškai patirtas ir jų peržiūrėtas išlaidas).

Kadangi svarbu įsisavinti visus valstybėms narėms skirtus išteklius, kad būtų įgyvendinti Europos struktūriniai ir investicijų fondai (ESI fondai, kuriuos sudaro: Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), Europos socialinis fondas (ESF), Jaunimo užimtumo iniciatyva, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF) ir Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)), atsižvelgiant į jų poveikį Sutartyse įtvirtintam pirminiam tikslui užtikrinti subalansuotą ir darnų ES vystymąsi, būtina imtis visų reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad užbaigimo procesas vyktų garantuojant aukščiausią kokybę, visų pirma analizuojant didelį išorinį poveikį 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu.

Šiuo atžvilgiu tokie įvykiai kaip **COVID pandemija ir karas Ukrainoje padarė didelį poveikį Europos fondų įgyvendinimo tempui visose valstybėse narėse**, atsižvelgiant į pagrindinių iš ESI fondų finansuojamų investicinių projektų sudėtingumą ir terminus. Be to, **pradėjus iniciatyvą REACT-EU**, kuria visų pirma siekiama suteikti papildomų išteklių ir sukurti atitinkamą sistemą šių įvykių poveikiui Europos ekonomikai atsverti, buvo nustatytas **trumpesnis įgyvendinimo laikotarpis**.

Ta pačia linkme, kad būtų sušvelnintas šių krizių socialinis ir ekonominis poveikis, padaryta keletas papildomų teisės aktų pakeitimų. Šie pakeitimai apėmė keletą nuostatų, susijusių su išankstiniu finansavimu, bendru finansavimu, išplėstu tinkamumu finansuoti arba didesniu lankstumu, ir visų pirma buvo skirti fondų įgyvendinimui palengvinti.

Todėl šiuo metu esame tokioje situacijoje, kai patartina **toliau tobulinti Europos fondų valdymo taisykles, visų pirma pratęsti laikotarpį, per kurį galima pateikti paskutinę tarpinio mokėjimo paraišką (t. y. sertifikavimo laikotarpį valstybėse narėse)**. Iš tiesų tai **pagerintų valdymą ir padėtų geriau įsisavinti ESI fondų lėšas**, nes būtų skirta daugiau laiko programavimo laikotarpiui užbaigti.

Galiausiai reikia priminti, kad didelė ESI fondų įgyvendinimo dalis sutelkta galutiniame programavimo laikotarpio etape – tai realybė, su kuria buvo susiduriama įvairiais programavimo laikotarpiais. Tai rodo, kad, be kitų reformų, reikia, kad Europos sanglaudos politikos valdymo procesai taptų lankstesni.

Atsižvelgiant į tai, šiame sanglaudai skirtame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje norėtume apsvarstyti šį klausimą:

Kokias priemones galime parengti, kad užtikrintume kuo didesnę sanglaudos politikos fondų lėšų įsisavinimą artėjant 2014–2020 m. laikotarpio užbaigimui, atsižvelgiant į pirmiau nurodytus įvykius?
